

4 Heb aandacht voor sleutel- momenten

In de leesontwikkeling zijn er een aantal sleutelmomenten waarop de leesmotivatie kan inzakken. Die momenten vragen daarom extra inzet van de helpende volwassene. Sleutelmomenten zijn de voor- en vroegschoolse periode, wanneer de basis wordt gelegd voor de taal- en leesontwikkeling. Ook in groep 3 en 4 de periode waarin kinderen vloeiend leren lezen, is het van belang de leesmotivatie te onderhouden door veel voorlezen. Groep 6 vormt eveneens een belangrijke schakel: kinderen moeten 'lezen om te leren' maar zijn nog niet altijd zover. Dit kan leiden tot een dip in het ervaren van leesplezier. Ten slotte vraagt de overgang naar de middelbare school extra aandacht, evenals de periode halverwege het voortgezet onderwijs. Het inzetten van leescampagnes, zoals De Nationale Voorleesdagen, De Nationale Voorleeswedstrijd of de Weddenschap, kan op deze sleutelmomenten een positieve impuls geven aan de leesmotivatie.

Meer weten?

Ben je nieuwsgierig naar wat je als leesbevorderaar nog meer kunt doen? Wil je weten hoe de leesontwikkeling zich tijdens verschillende leeftijden voltrekt? Welke factoren deze ontwikkeling stimuleren of afremmen? In het rapport *De doorgaande leeslijn: De leesontwikkeling van 0-20 jaar* is uitgebreide informatie te vinden. De doorgaande leeslijn is gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek en vormt het fundament onder een effectieve aanpak om kinderen en jongeren te laten uitgroeien tot gemotiveerde, leesvaardige en literair competente volwassenen. Het complete rapport en een samenvatting daarvan zijn te vinden op de website van Stichting Lezen.

De Bibliotheek op school

Met de Bibliotheek op school po en vo ondersteunt de bibliotheek de doorgaande leeslijn in het primair en voortgezet onderwijs. Dat gebeurt met deskundige leesconsulenten, enthousiasmerende werkvormen, inspirerende boeken en een uitnodigende (digitale) leesomgeving. Wil je meer informatie over de Bibliotheek op school? Neem contact op met je lokale bibliotheek of kijk op www.debibliotheekopschool.nl

Scan de QR-code om direct naar de doorgaande leeslijn te gaan op lezen.nl

Lezers maken lezers

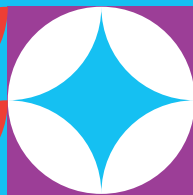
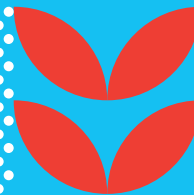
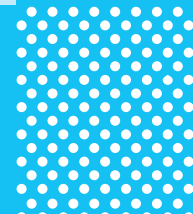
Het belang van de doorgaande leeslijn

Lezen
STICHTING LEZEN

de Bibliotheek
op school

lees je
nu lees
je later

Lezen
STICHTING LEZEN

Lezen is een onmisbare vaardigheid. Om te zorgen dat kinderen zich ontwikkelen tot geïnteresseerde en sterke lezers, is er De doorgaande leeslijn. Deze beschrijft de leesontwikkeling voor kinderen en jongeren van 0 tot 20 jaar.

Lezen voedt de taalvaardigheid, de verbeelding, de empathie en vergroot de kennis van de wereld. Idealiter groeit elk kind daarom op tussen boeken, wordt het dagelijks voorgelezen, ziet het ouders, broertjes, zusjes, vrienden en leraren lezen, leert het op school zelf lezen, praat het met anderen over boeken en geniet het van de werelden die zich al lezend tussen de woorden ontvouwen. De realiteit is vaak grilliger. Kinderen komen met zeer wisselende taalbagage de school binnen, het leesonderwijs heeft veel uitvallers en jongeren in Nederland lopen niet echt warm voor lezen, zo blijkt uit cijfers. Daarom zet Stichting Lezen zich in voor gedegen en structurele leesbevordering. Bijvoorbeeld door het ontwikkelen van De doorgaande leeslijn; een handig instrument voor professionals om optimaal bij te dragen aan de leesontwikkeling.

De basis van succesvol leesonderwijs

2 Zorg voor een stimulerende leesomgeving

Om kinderen met plezier te laten lezen, is een motiverende leesomgeving heel belangrijk. Zorg dat ze omringd zijn door mooie, actuele boeken die passen bij hun interesses en leesvaardigheid, zodat ze zich uitgenodigd voelen om te lezen. Het aanbod van goede boeken en andere rijke (digitale) teksten, bijvoorbeeld uit kranten en tijdschriften, is niet alleen belangrijk voor de leesmomenten, zoals het voorlezen of vrij lezen, maar kan een veel bredere rol vervullen. Ook tijdens de lessen kunst, aardrijkskunde, geschiedenis, biologie of burgerschap kunnen boeken bijdragen aan de oriëntatie op jezelf en de wereld. Een uitdagende leesomgeving verdient daarom een centrale plek in het onderwijs.

‘Lezers worden gemaakt door lezers’, stelt leesexpert Aidan Chambers. Als leerkracht heb je in de leesontwikkeling dus een sleutelrol. Wil je dat je leerlingen opgroeien tot vaardige en enthousiaste lezers? Dan geven de volgende vier basisprincipes houvast:

1 Maak kinderen enthousiast voor lezen

Kinderen lezen het liefst wat ze leuk vinden. Hun intrinsieke motivatie, het lezen om iets te willen leren of om iets te willen beleven, is een grote drijfveer. Als leerkracht kun je hier op inspelen door kinderen de ruimte te geven zelf een boek te kiezen, maar ook door ze het vertrouwen te geven dat ze teksten aankunnen, en te zorgen dat ze hun leeservaringen kunnen delen.

3 Wees een helpende volwassene

Professionals op school zijn ‘helpende volwassenen’, die kinderen en jongeren enthousiasmeren voor lezen. Het is daarom belangrijk dat zij de waarde en het belang van lezen inzien en kunnen overdragen. Een ideale helper weet hoe hij of zij leerlingen wegwijs kan maken in het aanbod, laat voorbeeldgedrag zien, helpt elk kind met het vinden van een geschikt boek, maakt tijd voor lezen, begint een gesprek over boeken en organiseert verwerkingsactiviteiten die het verhaalbegrip en daarmee het lees- of luisterplezier versterken.